

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מספר: 220.013.02	תת-פרק: בעלי חיים	פרק: שיטור וקהילה
----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

נוהלי אג"מ

שם: נוהל שגרה ביחידת פרשים

תאריך פרסום: 22/09/2023
תאריך תחילה: 22/09/2023
תאריך ביטול:
נוסח: 2

1. כללי

- במשטרת ישראל קיימות 4 יחידות פרשים בפריסה ארצית- צפון, ירושלים, ת"א ודרום.
- לכל פרש ומטפל יש אחריות על האורווה והסוסים הנמצאים בה.
- על מנת לשמר ולשפר את רמת המקצועיות והכשירות המבצעית של הפרשים והסוסים, יש להקפיד על שגרת עבודה תקינה ולשמור על בריאותם ורמתם המבצעית של הסוסים.
- נוהל זה קובע ומסדיר את תחומי האחריות ואת שגרת העבודה של הפרשים והמטפלים על הסוסים שביחידות הפרשים של משטרת ישראל.
- כללים תפעוליים של האחזקה, האימון והשגרה מפורטים בקובץ ההוראות המקצועיות של מדור מפעילי בעלי חיים.

2. הגדרות

- אילוף בסיסי** – סוס שעבר אילוף והכשרה בסיסית במגמה להכשרת בע"ח ומפעיליהם במכללה לשוטרים ואו ע"י מאלף אזורי שאושר ע"י ק' פרשים הארצי.
- הכשרה מבצעית ביחידות** – סוס/פרש שהוכשר במגמה להכשרת בע"ח ומפעיליהם של מ"י והועבר ליחידה מבצעית לצורך חשיפה מובנית במגוון תרחישי הייחוס.
- מפקד יחידה** – מפקד יחידת פרשים שאושר והוסמך ע"י מדור מב"ח או מי מטעמו.
- מפקד צוות פרשים** – בוגר קורס פרשים מתקדם.
- מקצבים** – הליכה, רהטה (טרוט), שעה (קאנטר), דהרה (גלופ).
- נגררת** – כלי רכב נגרר, המיועד להובלת סוסים, הנגרר ע"י רכב מנועי מתאים.

- ז. **סגן** – קצין בוגר קורס פרשים/ נגד בוגר קורס פרשים מתקדם.
- ח. **סוס בטל** – סוס שאינו עובד בשל מגבלה רפואית או התנהגותית.
- ט. **סוס חדש** – סוס שטרם סיים את הליך ההכשרה והוסמך כסוס מבצעי במשטרת ישראל.
- י. **סוס מבצעי** – סוס שסיים הכשרה מבצעית ביחידה ועבר מבחני הסמכה ע"י מדור מפעילי בע"ח.
- יא. **פרש** – שוטר רכוב על סוס שהוסמך ע"י מדור מב"ח.
- יב. **צוות** – ארבעה פרשים ומעלה.
- יג. **רכב להובלת סוסים** – רכב ייעודי שאושר ע"י מדור מפעילי בעלי חיים להובלת סוסים.
- יד. **רכיבה מבצעית** – כל פעילות שיטור המבוצעת ע"י פרש רכוב על סוס.

3. השיטה

- א. חניכת פרש חדש ;
- ב. קליטה והכשרת סוסים חדשים ;
- ג. אימון פרשים וסוסים ;
- ד. בטיחות בשגרה ובאימון סוסים ;
- ה. חזרה לכשירות ;
- ו. בריאות וטיפול הסוס ;
- ז. הורדת סוסים משירות ;
- ח. ציוד מבצעי וציוד רכיבה ;
- ט. תחקירים ;
- י. פיקוח ובקרה.

4. פירוט השיטה

א. חניכת פרש חדש :

- (1) פרשים חדשים המגיעים ליחידות המבצעיות לאחר קורס פרשים בסיסי, הם בעלי מיומנות בסיסית, נדרשת כניסה מדורגת שלהם לפעילות מבצעית.
- (2) פרשים חדשים יעברו חניכה מובנית ומתועדת ביחידות המבצעיות, כאשר משך החניכה לא יפחת משלושה חודשים.
- (3) חניכת הפרשים החדשים היא באחריות מפקדי היחידות ועל ידי חונכים בלבד.
- (4) החניכה תבוצע ביחידה, בשטח הפעילות ובאירועי שיגרה/סד"ץ/הפס"ד באופן הדרגתי ומותאם ליכולות הפרש.
- (5) בסיום החניכה מפקד היחידה יעביר לק' פרשים ארצי סיכום חניכה, בו יציין אם הפרש הגיע לרמה הנדרשת ויכול להשתלב באירועים עם פוטנציאל להפס"ד קשה.
- (6) החניכה תתבצע בהתאם לתיק החניכה הקיים במדור מב"ח שהופץ ליחידות.

ב. קליטה והכשרת סוסים חדשים :

- 1) הסוסים במשטרת ישראל מיובאים מחו"ל וחייבים בהסגר על פי הנחיית משרד החקלאות, לרבות שחרור מההסגר.
- 2) בתום תקופת ההסגר הסוסים יעברו בדיקה ראשונית של תכונות ויכולת.
- 3) הסוסים הנרכשים אינם מאומנים לעבודת משטרה ויש להכשירם ולהתאימם לצרכים השונים והמגוונים של המשטרה.
- 4) תחילה יבוצע אילוף בסיסי בהובלת בוחן פרשים וסוסים/ר' תחום פרשים במגמת ההדרכה במכללה הלאומית לשוטרים, או מאלף אזרחי שאושר ע"י ק' פרשים ארצי ובסיוע של פרשים מהיחידות.
- 5) תקופת האילוף הראשונה היא קריטית ומשמעותית ביותר בתהליך ההכשרה, על כן יש לבצע את האילוף באיטיות ועל פי ההוראות המקצועיות לקליטה ואילוף סוס של ק' פרשים ארצי.

ג. אימון פרשים וסוסים :

- 1) על מנת לשמור על כשירותם המבצעית של הסוסים, תקיים כל יחידה יום אימון מרוכז לכלל הפרשים ביחידה לפחות פעם בשבוע.
- 2) מפקד היחידה/המדריך הראשי ביחידה יגדיר יעדים ומטרות ליום האימון, תוך מיקוד האימון לצורכי הפרשים או הסוסים.
- 3) כל אימון יתבצע על פי תכנית אימון הכוללת את התכנים שמועברים באימון.
- 4) כל פרש יבצע אימון פרטני בהתאם לצורכי הסוס (פרקטיקות האימונים מפורטות בקובץ הוראות מקצועיות של מדור מפעילי בעלי חיים).
- 5) לפני תחילת האימון הפרש יבצע סריקה לאיתור מפגעים שעלולים לסכן את הסוס.
- 6) סיכום אימון יכלול התייחסות לרמת הסוסים (פחד, קושי עם אפקט מסוים, במה נדרש לעבוד עם הסוס, פערים, אירועי בטיחות וכד'), וכן התייחסות לרמת רכיבה של הפרשים, בדגש על פרשים חדשים (רמת רכיבה, יכולת התמודדות עם הסוס, אירועי בטיחות, תפיסה מרחבית וכד').
- 7) מפקד היחידה יוודא שבוצעה השלמה לפרש שנעדר מהאימון, כך שלא יעדר יותר מ-30% מהאימונים במהלך השנה.
- 8) האימונים יבוצעו בכל שעות היממה בתנאי שמזג האוויר לא יהיה חם מידי או לח מידי. בתנאי מזג אוויר קיצון יש לקבל אישור מרמ"ד מפעילי בעלי חיים/ק' פרשים ארצי/וטרנר.
- 9) מי שתייה טריים יהיו זמינים להגמעת הסוסים בסיום כל אימון ורק לאחר שביצעו שחרור והרגעה לסוסים.

ד. בטיחות בשגרה ובאימון סוסים :

- 1) רכיבה על סוסים מוגדר כתחום בעל סיכון משמעותי לרוכבים הפעילים.
- 2) הפעלת סוסי משטרה מחייבת שליטה מרבית בסיכונים, וקיום הוראות בטיחות ברורות כדי למנוע פגיעות ברכוש, גוף ונפש.

3) באחריות מפקדי היחידות לוודא כי כלל הפעולות בשגרה ובאימון מתבצעות בהתאם לקובץ הוראות מקצועיות של מדור מב"ח.

4) הוראות הבטיחות יועברו ביחידות השטח במסגרת שיעורים שבועיים המתקיימים, כולל ביצוע תיעוד ומעקב בנושא, לרבות חתימת השוטר על כך שקרא והבין את הוראות הבטיחות בתפקידו.

ה. חזרה לכשירות פרש/ סוס :

1) המצבים בהם נדרש פרש/סוס לחזור לכשירות עלולים להיגרם כתוצאה מפציעה או בעיה רפואית, או לחילופין פרש שעזב את היחידה וחזר.

2) להפעלת בעל חיים נדרשת מיומנות גבוהה, משמעת ואחריות מקצועית של הפרש, לכן הקפדה על תהליך חזרה לכשירות הוא קריטי למניעת תקלות או פציעות חוזרות לפרשים ולסוסים.

3) בכל המצבים תיידרש חוות דעת מפקד יחידה ואישור ק' פרשים ארצי.

4) חזרת סוס לכשירות יבוצע בתיאום והנחיית ווטרינר משטרת ישראל.

5) חזרה של פרש לכשירות תתבצע במדרג המפורט להלן :

א) היעדרות פרש עד 6 חודשים – ביצוע ריענון שאורכו 5 ימים על פי תכנית מגמת מפעילי בע"ח במכללה/ ק' פרשים ארצי וביצוע מבחן של מגמת מפעילי בעלי חיים במכללה/ ק' פרשים ארצי.

ב) היעדרות פרש 6 חודשים עד שנה – ביצוע ריענון שאורכו 10 ימים על פי תכנית מגמת מפעילי בע"ח במכללה/ ק' פרשים ארצי, חניכה של שלושה שבועות ביחידה וביצוע מבחן של מגמת מפעילי בעלי חיים במכללה/ ק' פרשים ארצי.

ג) היעדרות פרש שנה ועד שלוש שנים – ביצוע ריענון שאורכו 30 ימים על פי תכנית מגמת מפעילי בע"ח במכללה/ ק' פרשים ארצי, חניכה של 30 ימים ביחידה וביצוע מבחן של מגמת מפעילי בעלי חיים במכללה/ ק' פרשים ארצי.

ד) היעדרות פרש מעל שלוש שנים – נדרש בביצוע קורס פרשים מלא.

ו. בריאות וטיפול הסוס :

1) מלבד החובה החוקית והמוסרית לטפל בבעל החיים שברשותנו, נוכחות הסוסים בשטח מושכת תשומת לב רבה של האזרחים. סוסים נקיים ומטופחים משפיעים על תדמית המערך והמשטרה כולה.

2) כל פרש יוודא כי הוא יוצא לפעילות עם סוס נקי ופרסות נקיות, זנב ורעמה מסורקים, מטופח וללא פציעות, חבישות או תפרים הבולטים לעין.

3) בכל חשש לבעיה בריאותית של הסוסים, יש לעדכן באופן מיידי את הווטרינר לקבלת הנחיות לטיפול, ולאחר מכן לעדכן את ק' פרשים ארצי. בהיעדר הווטרינר יש לעדכן באופן מיידי את ק' פרשים ארצי.

4) פרזול סוסים :

א) הסוסים במשטרת ישראל יפורזלו כל 6-8 שבועות לפי הצורך ובהתחשב בצמיחת הפרסה ומצב המנעלים.

- (ב) הפרזול יבוצע אך ורק על ידי מפרזל שזכה במכרז של משטרת ישראל.
- (ג) רגליו ופרסותיו של הסוס הם אברים מורכבים ופגיעים, לכן יש להקפיד על תשומת לב לנושא פרזול הסוסים ולמלא אחר המלצות המפרזל לשם מניעת תקלות מבצעיות וצליעות, ולשמור על היכולת המבצעית של המערך.
- (ד) לסוסים בטלים/חולים יורדו המנעלים לפי הנחיית הווטרינר המשטרה או ק' פרשים ארצי.
- (5) על מנת לשמור על בריאותם של הסוסים, יש לבצע תחזוקה ועבודה שוטפת במתקני היחידה ולוודא תקינותם ושלמותם של המתקנים בכדי למנוע סיכון ופציעות לסוסים.
- (6) ניקיון ובקורות יבוצעו בהתאם להוראות מקצועיות "ניהול שגרת אורווה" של מדור מב"ח.

ז. הורדת סוסים משירות:

- (1) הורדת סוסים משירות במשטרת ישראל היא בסמכותו של רמ"ד מב"ח, לאחר המלצת מפקד יחידת פרשים, ק' פרשים ארצי או הרופא הווטרינר.
- (2) ככלל, הורדת סוס תבצע בשל המקרים האלה:
- (א) בעיה רפואית/גיל – כל בעיה רפואית שלא ניתן לטפל בה, או זמן ההחלמה ממנה ארוך מאוד, או סוס בגיל מבוגר בטרם החלו לו בעיות משמעותיות, תינתן חוות דעת של ווטרינר משטרת ישראל וק' פרשים ארצי.
- (ב) בעיות התנהגות – סוס שלא ניתן להתגבר על בעיות התנהגותיות כמו פחד, אי יכולת למידה, חוסר שליטה וכד', תינתן חוות דעת של מפקד יחידה על מספר מקרים/אירועים, ויפורטו מה הפעולות שבוצעו עם הסוס. ירידה משירות תהיה באישור ק' פרשים ארצי.
- (3) הורדת סוס מהמערכות – אם סוס נמסר/מת, יש לשלוח לרכז אמצעים מדור מב"ח מייל עם הפרטים האלה: שם הסוס, מספר הסוס, סיבת הורדה, תאריך הורדה, היחידה ממנה הורד הסוס. בהינתן כל אלה רכו האמצעים יסיר את הסוס מהמערכת.

ח. ציוד מבצעי וציוד רכיבה:

- (1) הופעה ייצוגית, מכובדת ואחידה של הפרש, הסוס וציוד הרכיבה משפיע על תדמית המשטרה מול האזרחים.
- (2) ציוד הרכיבה יקר ומותאם באופן פרטני לכל סוס ופרש. הציוד עדין ובעל בלאי גבוה, ולכן יש חשיבות רבה לטיפול ואחזקה קבועים, שמירה על כללים נכונים תאפשר שימוש בציוד לאורך זמן ביעילות ובאופן בטוח.
- (3) באחריות מפקדי יחידות לוודא כי כל פרש חתום על ציוד רכיבה וציוד הפס"ד.
- (4) את הציוד יש לתחזק ולשמר כפי שמופיע בהוראות מקצועיות "שימור ציוד רכיבה וציוד מבצעי" של מדור מב"ח.

ט. תחקירים:

- (1) ביצוע תחקירים פנימיים הם אמצעי משמעותי ללמידה ביחידות מקצועיות, לשם צמצום הישנות מקרים או פעולות עם תוצאות שליליות, או לשימור פעולות שתוצאותיהן היו חיוביות.

2) מפקד יחידת פרשים יקיים תחקיר מקצועי או בטיחותי לשימור או שיפור בכל אירוע מהאירועים האלה:

א) פציעת פרש/סוס;

ב) פעולה מוצלחת או זיהוי מוקדם של מפגע;

ג) גרימת נזק משמעותי לציוד שנבע מרשלנות/שימוש לא נכון/תחזוקה לא נכונה.

3) התחקירים יועברו לק' פרשים ארצי להתייחסות ולהעברת המידע ליתר היחידות ללמידה רוחבית.

י. פיקוח ובקרה:

1) שגרת העבודה ביחידת פרשים מחייבת ביצוע מגוון רחב של פעולות ברמת ביצוע גבוהה.

2) ביצוע בקורות פיקוד היחידה הינו תנאי הכרחי על מנת לוודא שמחויבות הפרשים והמטפלים לבעלי החיים נשמרת ומתבצעת כנדרש, בדגש על שלומם ובריאותם של הסוסים.

3) ביצוע בקורות ביחידת הפרשים יבוצעו באופן המפורט להלן:

א) בשעות היום:

1) בסיום ארוחת בוקר – המבקר יוודא כי כלל הסוסים סיימו את ארוחת

הבוקר. סוס שלא סיים את ארוחת הבוקר שלו ייכנס למעקב של מפקד יחידה ותתבצע בקרה כל שעה.

2) בכל שעתיים תתבצע בקרה במקום בו שוהים הסוסים (תאים, מגרש, מרעה).

ב) בשעות הלילה:

1) בסיום ארוחת לילה או בשעה 22:30, המאוחר מביניהם.

2) בקרה נוספת תבוצע במהלך הלילה בין השעות 00:00-03:30.

ג) הבקורות ותוצאותיהן יתועדו ביומן מטפל או בשירת הסירנה בתום הבקרה.

4) באחריות מפקד היחידה קיום בקורות באופן סדיר במתקנים והאמצעים המשמשים את היחידה (כגון אורווה, מגרשים לשחרור סוסים, מתקן להולכת סוסים, מתבן, חדר מזון, רכבים ונגררות, איכות מזון, איכות נסורת, מרעה וכד').

5) מדור מב"ח אחראי מקצועית על כלל הסוסים במ"י, על כן יבצע בקורות עיתיות על מנת לעקוב אחר מצב בריאות הסוסים, רמת מקצועיות, מלאי וטיב הציוד והמזון ובקורות במתקני היחידות.

5. הטמעת הנוהל

א. תוכן נוהל זה ישולב בהדרכה במסגרת קורס פרשים ובהשתלמויות המקצועיות של מערך הפרשים.

ב. כל יחידה תבצע שיעור עיוני פעם בחודש על אחד מקבצי ההוראות המקצועיות במסגרת שיעורים שבועיים יחידתיים.